

ENSV SARK-i Banditismivastase Võitluse Osakonna eriteade
13. veebruar 1946. a.

10. veebruaril 1946 võtsid SARK-i Võrumaa osakonna töötajad Võrust Rõuge valda viiva tee 4. kilomeetril kinni Võru Keskkooli vanemate klasside õpilased, kes püüdsid telegraafipostidele kleepida nõukogudevastaseid lendlehti:

- 1) Yeski Heino Voldemari p. sünd. 1928. a. 9. kl. õpilane
 - 2) Kaska Valev Jaani p. sünd. 1929. a. 10. kl. õpilane
 - 3) Tammemägi Hans Rudolfi p. sünd. 1929. a. 9. kl. õpilane
- Läbiotsimisel võeti kinnivõetuil ära 259 nõukogudevastase sisuga lendlehte, sh. Nõukogudevastase ajalehe Ugandi eksemplar.
ENSV Siseasjade rahvakomissar kindralmajor A. Resev
ERA F R-LN5 s127. 1106-109

Ugandi

Võru koolipoiste põrandaalune leht aastast 1945

Nr 84

28 mai 2009

XV aastakäik

TÄNANE LEHT: VALEV KASKA ✉ RAVILA 7, VILJANDI 71008 ☎ 433 5617

Möödanikust

Nüüd päästetud on Kalevite sugu ja nende päästja tuttav ilma ees. Ta vastu tänutundmus südames neil, kes ei vaimu poolest tuku.

Ta aitas murda orjakoja luku...

„Peerg kahest otsast põleb lõõmates“ - ja valgus paistab meie majades - ja süütajale hüüab järelsugu:

Aitäh! Su käsi uue elu idu kord vaimupõldu hoolsalt istutas, mis kaua juba kaunist vilja kannab.

Need read kirjutas Jakob Liiv aastal 1903 Fr. R. Kreutzwaldi sajandaks sünnipäevaks.

Natuke üle poole sajandi oli tollal möödunud ajast, kui Faelmanni ja Kreutzwaldi eeposega Kalevipoeg sai talurahva keelest rahvuse keel. Maa- või talurahvas hakkas muutuma eesti rahvaks. Tekkis rahvuslik iseteadvus, saadi aru et ka meie oleme samaväärne rahvas nagu senini meid valitsenud rahvused, sakslased ja venelased. Meil endil tuleb ise saavutada enesetunnustus, oma rahvuslik uhkus, tunda uhkust oma keele oma rahva üle. Tunda ennast võrdsena teiste vabade rahvaste hulgas.

Miks seda teile tänasel päeval siin rääkida?

Kakskümmend aastat, jah juba üle kahekümne aasta on möödunud sellest kui 19. juunil 1988. a. avati esimene taastatud Vabadussõja monument Kolga-Jaani vallas Lalsil, millise olid hävitanud venelased neljakümnendal. Okupatsioon ei olnud veel lõppenud, igasugused venelaste vägivaldorganid töötasid veel täistuuridel. Nüüd tagantjäreli teame et vene ladvik oli ise lõhenenud kaheks ja kumbki pool lootis oma võimuhaaramisel saada tuge süsteemi vastu võitlejate tegudest.

Aasta kahe jooksul taastati tollal veel enne Eesti täieliku iseseisvuse saavutamist, venelaste poolt hävitatud, pea pooled Vabadussõja monumendid. Ja seda kõikjal kohalike inimeste omaalgatuslikus korras, ilma mingi riikliku suunitluse või käsuga.

Kes pani rahva, inimesed, alles hirmul võimsa venelaste riikliku rahvaste hävitamise programmi ees, pannes ohtu oma vabaduse, taastama ja uuesti looma Eesti riiki ja tema sümboloid.

Alati, igal rahval, igas kogukonnas, igal ajajärgul, leidub inimesi kes julgevad ja astuvad välja õigluse eest, astuvad välja et kaitsta ennast ja endast nõrgemaid. Nii oli see juba Jüriöö ajal, läbi aegade Mahtra- ja Vabadussõjani,

võitlusega idarindel ja metsavendlusega. Kreutzwaldi aegadel algas see võitlus ka vaimurelvaga. Nii oli see ka taasiseseisvumisel. Lubasime tollal ja hetkel oleksime seda ka teinud ja kartulikoori söönud, kuid täna enam mitte. Pääsenud üle viiekümne aastast okupatsioonist, otsesest rahvuslikust surmast, oleme langemas teise äärmusse. Seda mida ei suutnud vägivaldaga teha venelane - hävitada rahvus - oleme nüüd ise hakanud end rahvuslikult hävitama. Oli kadakasakslus, oli pajuvenelus, leidus teenäitajaid ja me ravisime end sellest terveks. Nüüd on okei asunud vene kolmekordse asemele, mida siiski eestlane harva tarvitab. Aga okei? Kartulikoori ei söö aga okei iga teenäitaja suus, mida lipsustatum seda uhkem.

Me elame maailma ristteel, kui nii võib väljendada. Ristisõidijate kannal kinnitamisega Liivimaal ja sealse tugipunkti Riia rajamisega, algas senini kestev ida ja lääne vaheline võitlus kannal kinnitamiseks Läänemere kaldale. Ei tohi unustada seda et 800 aastat tagasi löödi lahinguid Peipsil, kuhu ulatus tollase ühe vene vürstiriigi Novgorodi võim ja nüüd, 800 aastat hiljem lüüakse ikka lahinguid Peipsil. Jäälahingu ajal oli Vene riigi piir idas, Moskvast 400 kilomeetrit, isegi mitte veel Volgani, Volga oli vaba jõgi, nüüd on see Vaiksel ookeanil, 10 000 kilomeetri kaugusel, sillutatud venelaste poolt hävitatud kohalike rahvaste luudega. Läänes on piir aga samal Peipsil. Ja seda ei unusta ega andesta ükski Vene riigi valitseja ega venelane Seda näitab meie tänapäeva idanaabri käitumine igal sammul, alates meie kultuurivarade röövimisest ja ajaloo ümberkirjutamisest.

Ka meie endi seas leidub abistajaid ajaloo võltsimisel, rääkimata mõnest soomlasest

Metsavendade võitlust on püüdnud mõned kujutada kodusõjana, eriti 41. se aasta Suvesõda. Jah, nii neljakümne esimesel kui ka pealesõjaaegses metsavendade vastases võitluses osales eestlasi, kes olid hakanud okupatsioonivõimude käsilasteks, kes otseselt relvaga, kes öördajana, et teenida endale hüvitisi oma kaasmaalaste tapmise või nende peale kaebamisega, kuid see ei tee veel vastupanust kodusõda.

Rahvusvahelise õiguse ja tavade järgi tuleb tõdeda, et okupeeritud territooriumil ei saa juttugi olla kodusõjast. Olid need, kes võitlesid vabadusvõitlejatena okupantide ja nende käsilaste vastu ning Eesti Vabariigi taastamise nimel, ja need, kes võitlesid okupantide leeris, sõdisid Eesti rahvaga ja panid seejuures veel toime raskeid inimsusevastaseid kuritegusid. Võitlust või tegevust koos okupantidega okupeeritud territooriumil elavate rahvaste vastu ei saa nimetata kodusõjaks, olgugi et omaküla mees tulistas omaküla meest.

Metsavendluses osales talunikke, popse, sulaseid, varakaid aleviku- või linnamehi, lihtsaid töölisi, kohalikke ametikandjaid, kooliõpetajaid ja seltskonnategelasi. Läbilõige kogu tollasest Eesti ühiskonnast. Eriti tuleb veel esile tõsta õpilasi, nii kesk-kutsekoolide kui üliõpilasi. Metsavendade eesotsas juhtijatena olid endised kaitseliitlased, rindemehed, seltsitegelased, ettevõtlikud maa- ja linnamehed.

Lugedes mälestusi sama Lükka punkri kohta, näeme kuidas oma eesti soost, oma küla-valla miilitsad ja hävituspataljonlased meeleheitlikult jälitasid Lükka küla elanikke, et kuidagi saada jälile metsavendadele ja nende abistajatele.

Me peame ütleva suure tänu oma esivanematele kes säilitasid läbi aastasadade oma rahvuse, oma keele, ei sulanud ega muutunud venelasteks ega sakslasteks, saatus mis on tabanud meist omal ajal suuremaid hõimurahvaid praegusel Venemaal. Me võime uhkusega öelda et oleme Euroopa vanimaid kui mitte vanim rahvus kes on suutnud kestma jääma oma kultuuri ja keelt säilitades. Aegade jooksul me oleme võtnud siiatulnutelt selle mis meile omane, ja siiatulnud on sulanud siinsesse rahvusse.

Täna sel päeval, ka selle tagasihoidliku kivi püstitamisel, ei ütleks siiski et rahvas on tüdinenud oma riigist, vaatamata omavahelistesse vastandumistesse, momendil valitsevaid kritiseerides ja igasuguseid surmapatte välja mõeldes. Selle kõige juures meenub Juha Liiv. „**Jaak kurat, jalad põhjas**“. Alustuses olid Jakob Liivi sõnad, „**nüüd päästetud on Kalevite sugu**“, aga praegu siputame linaleisikale vett ja kroonlühtrile krooni asemel sent.

Kas usume tõesti et jalad on põhjas, kindlalt põhjas, ja võime saata kõik kuradile, vabandust rahvaliku väljenduse eest, täidame ainult oma kukrut?

1939. aastal me uskusime sama ja see maksis meile iga viienda eestlase represseerimise, neist otseselt tapetute ja surnutena üle 60 000 elu.

Miks me ikkagi taastame vanu mälestusmärke, otsime Vabadussõjalaste ununenud kalme, matame kalmistutele rindel vabaduse eest langenuid, püstitame kunagistele tuntud inimestele monumente ja mälestustahvleid, otsime metsavendade, nende meeste kellede võitluseta peale sõda oleks küsitav ka meie praegune siinviibimine, haudu ja lahingupaiku, püstitame metsavendadele mälestusmärke, räägime nende elust ja võitlustest.

On käibel väljend: „**Mis on kirja pandud sulega, seda ei raiu mõõgaga**“. Mida rohkem me jäädvustame oma minevikku, olgu see paberil või graniiti raiutuna, seda raskem on igasugustel ajaloo võltsijatel ja ümberkirjutajatel oma tegevust jätkata ja rahvale peale sundida olematut, rahvale võõrast. On raske õigustada võõrvõimude vägivaldtegevusi meie riigi ja rahva kallal.

Te kõik mäletate vene okupatsiooniaegset ideoloogiat ja venelaste eestvõttel võltsitud ajalugu Ja kui hea oli kasvavale põlvkonnale näidata ja anda lugeda mõnda keelatud raamatut või osutada mõnele kohale ja öelda, et siin oli rahva enda poolt omaalgatuslikus korras, oma vahenditega, püstitatud mälestusmärk nendele kes võitlesid kätte meile vabaduse ja panid aluse sellega rahva ja riigi tekkele. Usun et valdav osa teist on vene okupatsiooni ajal lugenud mõnda raamatut meie vabadusvõitlusest ja leidnud selle lugemisel oma hingele kosutust ja kinnitanud või tekitanud lootust et kord siiski me saame uuesti vabaks.

Me otsime oma juuri, korraldame kokkutulekuid, nii perekondlikke kui mõttekaaslaste. Me kogume mälestusi, elulugusid, kõike selleks et nii endale praegu, kui tulevastele põlvedele jätta reaalse käega katsutav tõend: „**Me elasime siin, me elame siin ja me jääme elama siia**“.

Ja selleks ka siin see tänane mälestuskivi. Tuletagu ta alati siit möödaminejale meelde et nende meeste elu hinnas on ka Sinu elu ja vabadus.

Teie, kellede nimed on raiutud siia kivisse, teie elu hinnas on Eesti riigi vabadus, Eesti riigi olevik ja tulevik.

Taasavatud mälestussambad

Lalsi 19.06.1988
 Helme-Roobe lahingu 24.06.1988
 Mihkli 26.06.1988
 Maarja Magdalena 31.07.1988
 Munamäe 07.08.1988
 Puhja 20.08.1988
 Müüsleri lahingu 27.08.1988
 Kanepi 25.09.1988
 Voltveti Punapargi lahingu 15.10.1988
 Kõnnu lahingu 15.10.1988
 Vastseliina 16.10.1988
 Kaarma Oskar Kallase 22.10.1988
 Öisu 27.10.1988
 Vara 30.10.1988
 Rõuge 30.10.1988
 Kuusalu 26.11.1988
 Priimetsa 27.11.1988
 Reola 27.11.1988
 Haljala 24.02.1989
 Arkma Jüri Vilmsi 11.03.1989
 Kolga-Jaani 28.05.1989
 Kihelkonna 10.06.1989
 Kose 17.06.1989
 Pärnu Jaagupi 18.06.1989
 Kärstna 23.06.1989
 Aidu lahingu 23.06.1989
 Järva-Madise 23.06.1989
 Kõpu 23.06.1989
 Rapla 23.06.1989
 Räpina 24.06.1989
 Simuna 24.06.1989
 Vändra 24.06.1989
 Järvakandi / Purku 24.06.1989
 Saduküla / Härjanurme 24.06.1989
 Harju-Jaani / Raasiku 24.06.1989
 Tahkuranna K.Pätsi 25.06.1989
 Rägavere lahingu 01.07.1989
 Audru 02.07.1989
 Ilumäe 09.07.1989
 Orava 15.07.1989
 Otepää 15.07.1989
 Kambja „Jaak“ 23.07.1989
 Põlva 29.07.1989
 Kloostrimetsa K.Pätsi 30.07.1989
 Nõva 06.08.1989
 Valkla lahingu 10.08.1989

Põltsamaa 12.08.1989
 Kodavere 27.08.1989
 Äksi 27.08.1989
 Lääne-Nigula 10.09.1989
 Vahastu 10.09.1989
 Tori 22.09.1989
 Lüganuse 30.09.1989
 Kullamaa 30.09.1989
 Säna 14.10.1989
 Misso lahingu 27.10.1989
 Aluste A.Õunapuu 07.11.1989
 Jüri 16.12.1989

Auvõlg

30. mail kell 12.00 tasutakse Nursis osake auvõlast nende ees kes andsid oma elu vabaduse ja õigluse eest - meie eest, Eesti riigi eest. Avatakse mälestuskivi Lükkal langenud metsavendadele.

Aegade hämarus. Tänane 64. aastane sündis tollal mil toimus verine Lükka punkrilahing. Võib öelda et on üles kasvanud kaks põlvkonda ja kolmas on kasvamas kellele need sündmused tunduvad olevat juhtunud dinosauruste ajastul. Aastatagusel ajal oli juttu mitme kohalikuga, kes ei olnud kuulnutki midagi kohalikest metsavendadest. Jah teati, et kunagi oli venelaste võim, oli sõda, olid metsavennad, kuid ilmselt see kõik oli kuskil mujal, mitte meil, kuskil tundmata kauguses ja meid see ei puuduta.

Idanaabri suurenev räige meie süüdistamine olematutes pattudes, meie vabaduse, iseolemise tahet nimetades kümne surmapatuga, milleks iganes. Vaikides maha enda poolt kümnete tuhandete eestlaste otsese mõrvamise, kümnete tuhandete naiste-laste-meeste küüditamise, nõutakse nüüd nendele mõrvaritele ja küüditajatele ja nende järglastele, vaat et ausammaste püstitamist, eesotsas eestlastest reetur-mõrvari Arnold Meriga.

Arnold Meri raamatu Vene riigi kulu ja kirjadega trükkimine - esitlemine näitab, me peame oma ajaloo mitte ainult raamatutesse kirja panema vaid ka kivisse raiuma.

Ameerika president Georg Busch ütles peale 11. septembri tragöödiat, **seda ei saa unustada**, hukkus pisut üle 3000 inimese, mis ei moodusta ühte promilligi Ühendriikide elanikkonnast.

Mis peame ütleme meie, kui meil otseselt venelaste poolt tapeti üle 25 000 inimese ja repressioonide läbi kannatas üle 200 000 inimese. Kas meie saame, kas meie peame unustama?

Kas Ameerika laseks püstitada ausamba Osama bin Ladenile keset Washingtoni, Valge Maja naabruses? Ta tappis ainult napilt üle kolme tuhande. Aga meil on tapjale, vene sõdurile, täies aus ja hiilguses, oma veretööde eest saadud medalitega rinnas, sõdur kes tappis, vägistas, röövis, lohistas jõuga naisi, lapsi, vanureid loomavagunitesse Venemaale orjatööle ja surema viimiseks.

Nüüd, kas kinnimastuna, või oma küündimatuses, äkki blondiin?, leidis ennast kunstnikuks nimetav Kristina Norman et pronksmehe asemele tuleb teha kuldmees ja vorpiski valmis ja viis suure idanaabri Euroopavägistamise päeval venelaste suureks rõõmuks pronksmehe asemele, muidu na narr lilli muru sisse torkida.

Eesti kunstnikkond ja avalikkus paistab et mõistab Normani tegevuse hukka. Jääb küsimus kas teda suunati? Kust? Et oma peaga välja mõelda, enda kuulsaks tegemiseks viia oma soperdis just 9.mail kindlal ajal Tõnismäele, peab olema, kas täiesti ajudeta, moraaliveba. Või täiesti jultunult, sülitades igasugustele inimlikele moraali ja eetika tõekspidamistele, teenida võõrriigi huve, riigi kes on võtnud mitmelt inimpõlvelt inimväärse elu, kelle tõttu oleme ka täna halvemas olukorras kui vanad demokraatlikud riigid, sülitades oma rahvale, võtta vastu juudaseekleid.

Meie nõrkus on selles et võitleme totruse, mille taga on selge toorus, vastu kombelise viisakuse ja arukusega. Kas ka ohvrid seda mõistavad?

Meile on pronksmees kümneid kui mitte sadu kordi suurem mõrvar kui Hitler kogu maailma rahvastele.

Tasub meenutada

01.05.1920 - Võitluseks riigivaenulike elementidega asutati Eesti Kaiotsepolitsei (Kapo)

01.05.1922 - Öösel võeti Tallinnas Vabaduse väljakul maha Peeter I monument.

01.05.1936 - Balti riikide kõrgemad sõjaväelased viibisid Moskvast. Nõukogude ametiisikud soovitasid Eestil, Lätil, Leedul sõlmida Nõukogude Liiduga vastastikuse abistamise lepingud.

02.05.1905 - Keiser Nikolai II kinnitas Riiginõukogu otsuse Balti kubermangus erakoolide õppekeele kohta. Lubati eesti, läti, saksa keel. Järgnevat aastat loodi eesti haridusseltside poolt 21 alg- ja 4 keskkooli eesti keelse õppega.

02.05.1934 - Tallinnas avati Ülemiste tsiviilennuväli. Aasta jooksul toimus 1095 lendu 7608 reisijaga.

03.05.1922 - Kapo tabas V.Kingisepa, kes samal päeval ka hukati. Järgnes kommunistlike organisatsioonide likvideerimine

03.05.1952 - Moodustati Tallinna, Taru ja Pärnu oblastid, misaga likvideeriti juba 1953.a.

04.05.1932 - Moskvast kirjutati alla Eesti - N Liidu mittekallaletungi leping.

05.05.1939 - Eesti Riigikogu võttis vastu amnestiaseaduse, mille alusel vabastati kõik poliitvangid. NB Kust said juunipöörjad poliitvangid keda vabastati? Keda siis lõpuks vabastati?

05.05.1943 - Debicas formeeritav Eesti Legion sai nimeks 3. Eesti SS-vabatahtlike brigaad.

05.05.1992 - Eesti - Vene piiriküsimuste ekspertide kohtumisel teatasid Vene poole esindajad, et Moskva ei tunnista mitte Tartu rahu järgset piiri, vaid seda, mis oli Eesti ja Venemaa vahel Eesti - Vene suhete aluse lepingu allkirjastamise ajal jaanuaris 1991. (Savisaare ja Jeltsini leping)

06.05.1935 - Kaunases algas Balti riikide välisministrite II konverents, kus ilmnesisid lahknevused Leedu ning Eesti ja

Läti poliitikas. Leedu kartis Saksamaad, Eesti ja Läti umbusaldasid NSV Liitu.

07.05.1920 - Eesti Asutav Kogu võttis vastu avalike algkoolide seaduse. Loodi ühtne avalik algkool, muudeti õpetus emakeelseks ja maksuvabaks, ning kehtestati 6-klassiline koolikohustus.

08.05.1990 - Eesti vastvalitud Riigikogu otsustas, et ENSV asemel võetakse kasutusele Eesti Vabariigi nimetus, ning lõpetatakse ENSV lipu, vapi ja hümniga kasutamine.

09.05.1907 - Asutati Tartus esimene eesti üliõpilaskorporatsioon Fraternitas Estica

09.05.1919 - Eesti Asutav Kogu kinnitas ametisse esimese Eesti valitsuse eesotsas tööerakondlase Otto Strandmaniga.

09.05.1938 - President Konstantin Päts kinnitas ametisse uue valitsuse eesotsas Kaarel Eenpaluga.

10.05.1912 - Esmakordselt tõusis Eestimaa taevasse lennuk - Tartus sooritas mootorlennukil demonstratsioonlennu Sergei Utotškin

13.05.1918 - Prantsusmaa teatas de facto tunnustust Eesti Maapäevale.

13.05.1921 - Tallinnas hakkasid Narva ja Pärnu maanteel hobustrammide (konka) asemel liikuma mootortrammid.

13.05.1993 - Eesti võeti 29. riigina Euroopa Nõukogu täisliikmeks. 14. mail heisati Strasbourgis Eesti lipp.

14.05.1909 - Eesti talupidajad hakkasid karja tootlikkuse tõstmiseks asutama karjakontrollühinguid. 1914.aastal oli talunikel 54 ühingat, mõisnikel 40.

14.05.1988 - Tartu levimuusikapäevade kontserdil Tähtvere lauluväljakul kuulasid kümned tuhanded inimesed esimest korda Alo Matiiseni ja Jüri Leemendi loodud isamaalisi laule.

14.05.1990 - M.Gorbatšov teatas, et Eesti ja Läti iseseisvusdeklaratsioonidel puudub seaduslik alus.

15.05.1941 - Alustati Eesti Vabariigi isikutunnistuste väljavahetamist NSVL passide vastu

15.05.1952 - Kuressaare linn nimetati Kingisepaks.

16.05.1926 - Eesti Fotoklubi avas Tallinnas esimese rahvusvahelise fotonäituse, eksponeeriti üle 600 foto.

16.05.1930 - Tartu Toomemäel avati mälestussammas Friedrich Robert Faehlmannile.

17.05.1939 - Taani, Eesti, Läti sõlmisid Saksamaaga mittekallaletungi pakti. Rootsi, Norra, Soome keeldusid.

18.05.1989 - Eesti NSV Ülemnõukogu võttis vastu otsuse üleminekust Eesti isemajandamisele (IME).

19.05.1978 - Lundis suri eesti kirjanik Albert Kivikas - „Nimed marmortahvil“

20.05.1993 - Eesti valitsus moodustas riigi kaitsepolitsei ameti (kapo) ja peadirektoriks Jüri Pihl. 1988 - 1990 oli Pihl Võru miilitsaülem.

21.05.1947 - ÜK(b)P keskkomitee võttis vastu salajase otsuse „Kolhooside loomisest Leedu, Läti, Eesti NSV-s“

22.05.1957 - Otsustati rajada Eesti Riiklik Vabaõhumuuseum Rocca al Mares. Eraldati 70 ha maad. Avati 29.08.1964

23.05.1949 - Eesti NSV valitsus keelas taludes palgalise tööjõu kasutamise.

23.05.1956 - Stockholmis suri Gustav Suits

24.05.1930 - Tallinnas toimus esimene tõukoerte näitus. Eksponeeriti üle 100 koera.

27.05.1922 - Tallinnas avati esimene autobussiliin - Veneturult Tartu maanteele.

30.05.1996 - Suri helilooja Alo Matiisen - laulva revolutsiooni isamaaliste laulude autor.

31.05.1996 - Eesti kaitsepolitsei vahistas Eesti Rahvuslaste Keskliidu esimehe Tiit Madissoni, süüdistus riigireetmine.

EESTI EEST
EESTIMAA METSAVENDADE
MÄLESTUSEKS

HARALD KEEM
ARNOLD KUUS
VAMBOLA LUKK
VIKTOR LUKK
MIHKEL LÖHMUS
HENN PIHLAPUU
EDGAR RAUDSEPP
KALJU REBANE
TUNDMATU

NAD LANGESID LÜKKÄ LUHASOOS
28 XII 1945

INIMESED OLGE VALVSAD

Kremlis ringlev seaduseelnõu, keelata igasugune kommunismiaegset ja tänapäeva Venemaad halvustav kirjutamist ja rääkimist ja seadusega võimaldada selle eest karistada kuni vabadusekaotusega, laieneb kõigile Nõukogude Liidu aegsetes piirides elavatele inimestele, vaatamata nende praegusele riiklikule staatussele, seega ka meid võidakse praegusel Venemaal arreteerida kui me õigust räägime ja venelaste kuritegusid avalikustame.